

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 14 0 U 004271 20 Uvp
Banjaluka, 17.11.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Ljiljane Bošnjak Glizijan, kao članova vijeća, uz učešće Anje Davidović, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Mire Marić iz U., M. broj ..., koju zastupa punomoćnik O. B., advokat iz G., Ulica V. broj ... (u daljem tekstu: tužiteljica), protiv akta broj 9311353137 od 02.08.2019. godine, tuženog Fond ... R. S., B., u predmetu ostvarivanja prava na porodičnu penziju, odlučujući o zahtjevu tužiteljice za vanredno preispitivanje rješenja Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 14 0 U 004271 19 U od 28.02.2020. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 17.11.2021. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, rješenje Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 14 0 U 004271 19 U od 28.02.2020. godine ukida i predmet vraća tom sudu na ponovni postupak.

Obrazloženje

Pobijanim rješenjem je odbačena tužba podnesena protiv uvodno označenog osporenog akta, kojim je uvažena žalba tužiteljice izjavljena protiv rješenja Filijala I. S. broj 9311353137 od 18.06.2019. godine, te je isto poništeno i predmet vraćen prvostepenom organu na ponovni postupak i odlučivanje. Tim prvostepenim rješenjem odbijen je zahtjev tužiteljice za ostvarivanje prava na porodičnu penziju iza pokojnog M. N..

Odbacivanje tužbe pozivom na odredbe člana 2. stav 1. i 22. tačka 3. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS) se obrazlaže razlozima da je tužiteljica podnijela tužbu protiv osporenog akta od 02.08.2019. godine, kojim je uvažena njena žalba izjavljena protiv prvostepenog rješenja od 18.06.2019. godine, te je isto poništeno i predmet vraćen prvostepenom organu na ponovni postupak i odlučivanje, što po stavu suda znači da osporenim aktom nije povrijeđeno pravo tužiteljice, niti njen neposredni lični interes zasnovan na zakonu. Sud je dodao da je osporenim aktom prvostepenom organu naloženo da se ponovi upravni postupak i u istom donese novo rješenje protiv koga će tužiteljica imati pravo na izjavljivanje žalbe, te dalje tužbe u upravnom sporu, ako eventualno ne bude zadovoljna odlukama organa uprave.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje tog rješenja (u daljem tekstu: zahtjev) tužiteljica pobija zakonitost istog zbog povreda pravila postupka koje su od uticaja na rješenje stvari. U zahtjevu iznosi da je sud pobijanim rješenjem odbacio njenu tužbu pozivom na odredbe člana 2. stav 1. i 22. tačka 3. ZUS, uz stav da osporenim aktom od 02.08.2019. godine kojim je uvažena žalba tužiteljice izjavljena protiv prvostepenog rješenja od 18.06.2019. godine, te je isto poništeno i predmet vraćen prvostepenom organu na ponovni

postupak i odlučivanje, nije povrijeđeno pravo tužiteljice ili njen neposredni lični interes zasnovan na zakonu, jer će tužiteljica u ponovljenom postupku imati mogućnost da pobija novo prvostepeno rješenje koje će biti doneseno. Ističe da je taj stav pogrešan, jer je nižestepeni sud cijenio samo dispozitiv osporenog akta kojim je žalba uvažena i poništeno prvostepeno rješenje od 18.06.2019. godine, a da se pri tom nije upustio u ocjenu uputa sadržanih u obrazloženju istog kojim je prvostepenom organu koji je odbio zahtjev tužiteljice za ostvarivanje prava na porodičnu penziju, naloženo da u ponovnom postupku isti odbaci, jer je o ovom zahtjevu odlučeno konačnim i pravosnažnim rješenjem. Smatra da je odbacivanjem tužbe nižestepeni sud tužiteljici onemogućio pristup sudu i uskratio joj pravo na pravično suđenje koje garantuju odredba člana 6. Konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, te odredbe člana II/2 i II/3e Ustava Bosne i Hercegovine, a ovo iz razloga što je odbio da odlučuje o zakonitosti osporenog akta tuženog od 02.08.2019. godine, kojim su povrijeđena prava tužiteljice, jer je isti po njenom stavu zasnovan na pogrešnoj primjeni materijalnog prava. Zbog navedenog predlaže da se zahtjev uvaži i pobijano rješenje ukine.

Tuženi u odgovoru na zahtjev navodi da je isti neosnovan. Smatra da su za odlučivanje o zahtjevu tužiteljice za ostvarivanje prava na porodičnu penziju iza vanbračnog supruga mjerodavne odredbe člana 69., 70. tačka a) i b), te 73. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 134/11, 82/13 i 103/15) koje citira, ističući da tužiteljica ne ispunjava uslove za ostvarivanje ovog prava, jer joj pravosnažnom presudom nije dosuđeno pravo na izdržavanje. Ističe da je tužiteljica ranije podnosila identičan zahtjev po kome je postupak okončan konačnim i pravosnažnim rješenjem, a kako se u ovom postupku radi o istom zahtjevu, istom činjenom osnovu i istim zakonskim propisima, žalba je uvažena kako bi prvostepeni organ utvrdio da li su ispunjeni uslovi za pokretanje novog postupka, odnosno postoje li nove činjenice zbog kojih bi bio vođen novi postupak. Zbog navedenog predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, pobijano rješenje, odgovor na zahtjev i spise predmeta, na osnovu odredbe člana 39. ZUS, odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Pobijanim rješenjem odbačena je tužba podnesena protiv osporenog akta tuženog od 02.08.2019. godine, uz stav suda da istim nije povrijeđeno pravo tužiteljice ili njen neposredni lični interes zasnovan na zakonu, uz iznošenje razloga od strane nižestepenog suda koji nisu zasnovani na pravilnom tumačenju odredaba člana 2. stav 1. i 22. tačka 3. ZUS, na što se osnovano ukazuje u zahtjevu.

Nížestepeni sud je odluku o odbacivanju tužbe zasnovao na tumačenju da osporenim aktom nije povrijeđeno pravo tužiteljice niti njen neposredni lični interes zasnovan na zakonu, jer je istim uvažena žalba tužiteljice i poništeno prvostepeno rješenje od 18.06.2019. godine, gubeći iz vida razloge za donošenje osporenog akta i decidne upute date prvostepenom organu za postupanje u ponovnom postupku, za koje tužiteljica smatra da nisu zasnovane na zakonu, jer se svode na stav tuženog da zahtjev tužiteljice nije trebalo odbiti, nego odbaciti, obzirom da je o istom već odlučeno konačnim i pravosnažnim rješenjem.

Cijeneći navedeno, te okolnost da tužiteljica smatra da joj je osporenim aktom od 02.08.2019. godine, uprkos tome što je njena žalba uvažena, povrijeđeno pravo i neposredni lični interes zasnovan na zakonu, nije bilo osnova da sud pozivom na odredbe člana 2. stav 1. i 22. tačka 3. ZUS izvede suprotan zaključak i tužbu odbaci. Zaključak koji je izveo sud imao bi osnova samo u situaciji da je žalba tužiteljice uvažena, prvostepeno rješenje od 18.06.2019.

godine poništeno i upravna stvar riješena na način da je tužiteljici priznato pravo na porodičnu penziju, što ovdje nije slučaj.

Navedeno znači da je nižestepeni sud dužan da ocjenom pravno relevantnih navoda tužbe odluči o zakonitosti osporenog akta tuženog od 02.08.2019. godine, obzirom da je suprotnim postupanjem, odnosno odbacivanjem tužbe, tužiteljici neosnovano uskratio pravo na pristup sudu i pravo na pravično suđenje, na čemu ona pravilno insistira u zahtjevu.

Kod takvog stanja stvari, donošenjem pobijanog rješenja ostvareni su razlozi njegove nezakonitosti iz odredbe člana 35. stav 2. ZUS, pa se na osnovu odredbe člana 40. stav 1. i 2. istog zakona, zahtjev tužiteljice uvažava, rješenje ukida i predmet vraća nižestepenom sudu na ponovno odlučivanje u skladu sa stavom 3. ovog člana.

Zapisničar
Anja Davidović

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić